

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 11603/2553

นางสายสวรรค์ วัฒนพานิช โจทก์ บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์จี เอฟ จำกัด (มหาชน) โดยเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์
ผู้เข้าดำเนินคดีแทน จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 702, ป.พ.พ. มาตรา 744

ย่อ / หลักกฎหมาย

แม้ในสัญญาจำนองมีข้อความต่อท้ายสัญญาจำนองเป็นประกันหนี้อื่น ๆ ที่มีอยู่แล้วในขณะ
ทำสัญญาหรือที่จะเกิดขึ้นใหม่ในภายหลัง แต่ก็ได้ความว่าการกู้ยืมจดทะเบียนจำนองในคดีนี้
เป็นการกู้ยืมในเรื่องเงินทุน ส่วนการกู้ยืมในเรื่องหลักทรัพย์แบบแมนเทแนนส์มาร์จิ้นมีหลักเกณฑ์
และวิธีการที่ตลาดหลักทรัพย์ประกาศกำหนดไว้ซึ่งเป็นคนละส่วนกัน โจทก์จำเลยทำสัญญาจำนอง
คู่สัญญาตั้งใจให้ผูกพันเป็นประกันเฉพาะการกู้ยืมในเรื่องเงินทุนจำนวน 7,000,000 บาท เท่านั้น
คู่สัญญาไม่มีเจตนาให้ผูกพันเลยไปถึงเป็นประกันการซื้อขายหลักทรัพย์แบบแมนเทแนนส์มาร์จิ้น
ด้วย นอกจากนี้ยังไม่มีข้อความเขียนให้ชัดว่าเป็นประกันหนี้เงินกู้ยืมซื้อหลักทรัพย์แบบแมนเท
แนนส์มาร์จิ้นทั้งที่มีโอกาสเขียนให้ชัดได้ ข้อต่อสู้จำเลยว่าการจดทะเบียนจำนองเป็นประกันหนี้
ซื้อขายหลักทรัพย์แบบแมนเทแนนส์มาร์จิ้นด้วยนั้น เป็นการบิดเบือนเจตนารมณ์อันแท้จริงของ
คู่สัญญาแต่แรกให้ผิดไปจากความประสงค์เดิม เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่าการจำนองเป็นประกันหนี้
เงินกู้ซึ่งเป็นหนี้เงินทุนเพียงอย่างเดียวและหนี้เงินทุนระงับแล้ว จำนองซึ่งเป็นหนี้อุปการณ์ย่อมระงับ
ไปด้วย จำเลยจะอ้างไม่ส่งโฉนดเพราะมีหนี้ซื้อขายหลักทรัพย์ค้างชำระอยู่ด้วยหาได้ไม่

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้อง ขอให้มีคำสั่งให้เจ้าพนักงานที่ดินออกใบแทนโฉนดตราจองใหม่ให้โจทก์โดยจำเลยเป็นผู้
เสียค่าใช้จ่าย กับให้จำเลยจดทะเบียนโฉนดจำนองโฉนดตราจองให้โจทก์ หากจำเลยไม่
ปฏิบัติตามให้ถือเอาคำพิพากษาแทนการแสดงเจตนา จำเลยให้การและแก้ไขคำให้การ
ขอให้ยกฟ้อง ในระหว่างพิจารณาคดี ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งให้พิทักษ์ทรัพย์จำเลยเด็ดขาดเมื่อ
วันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2545 และศาลชั้นต้นอนุญาตให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เข้าดำเนินคดีแทน
จำเลย ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช 2483 มาตรา 22 และมาตรา 25 ศาลชั้นต้น
พากษาให้จำเลยส่งมอบโฉนดตราจองที่ตราว่าได้ทำประโยชน์แล้ว เลขที่ 5095 เลขที่ดิน 22
หน้าสำรวจ 1170 ตำบลหนองแกอำเภอดุสิต (ปราณบุรี) จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ให้แก่โจทก์ กับ
ให้จำเลยจดทะเบียนโฉนดจำนองโฉนดตราจองดังกล่าวให้โจทก์ โดยให้โจทก์เป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย
หากจำเลยไม่จัดการจดทะเบียนโฉนดการจำนองให้แก่โจทก์ ให้ถือเอาคำพิพากษาแทน
การแสดงเจตนา คำขออนุญาตนี้ให้ยกเสีย ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ จำเลยอุทธรณ์
ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ จำเลยฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า
สัญญาจำนองทำวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2535 มีข้อความต่อท้ายสัญญาจำนองเป็นประกันหนี้อื่น ๆ ที่
มีอยู่แล้วในขณะทำสัญญาหรือที่จะเกิดขึ้นใหม่ในภายหลัง ที่จำเลยฎีกาว่า ข้อความดังกล่าว
มีความหมายว่าคู่สัญญาดตกลงให้การจำนองเป็นประกันหนี้ซื้อขายหลักทรัพย์แบบแมนเทแนนส์
มาร์จิ้นของนายจตุพรซึ่งทำในวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2531 ต่อมามีการเปลี่ยนสัญญาในวันที่ 1
ตุลาคม 2536 ด้วยนั้นก็ได้ว่าความว่าการกู้ยืมจดทะเบียนจำนองในคดีนี้เป็นการกู้ยืมในเรื่องเงินทุน

ส่วนการกู้ยืมในเรื่องหลักทรัพย์แบบแมนเทแนนส์มาร์จิ้นมีหลักเกณฑ์และวิธีการที่ตลาดหลักทรัพย์ประกาศกำหนดไว้ ซึ่งเป็นคนละส่วนกัน กล่าวคือ ไม่มีหลักเกณฑ์และวิธีการให้นำที่ดินจดทะเบียน จำนองเป็นประกันการซื้อขายแบบแมนเทแนนส์มาร์จิ้นได้ แต่ให้นำหลักทรัพย์จดทะเบียน พันธบัตร สลากออมสิน มาวางเป็นประกัน และผู้ให้กู้ยืมจะได้เงินกู้ยืมคืนเมื่อขายหลักทรัพย์ได้แล้ว เท่านั้น ในระหว่างยังมีได้ขายหลักทรัพย์ ผู้ให้กู้ยืมจะเรียกให้ผู้กู้ยืมชำระหนี้เงินกู้ยืมไม่ได้ มิฉะนั้น การซื้อขายหลักทรัพย์จะปั่นป่วน คงมีสิทธิเรียกให้ผู้กู้ยืมชำระดอกเบี้ยเงินกู้ยืมเท่านั้น การกู้ยืม ชนิดนี้เป็นการกู้ยืมเพื่อซื้อหลักทรัพย์ประเภทไม่มีกำหนดเวลาชำระหนี้ ขึ้นอยู่กับระยะเวลาการขาย หลักทรัพย์ และไม่ใช้การกู้ยืมชนิดกำหนดเวลาชำระหนี้เงินคืนภายใน 30 วัน ดังนั้น ที่โจทก์ จำเลยทำสัญญา จำนอง คู่สัญญาตั้งใจให้ผู้กู้ยืมเป็นประกันเฉพาะการกู้ยืมในเรื่องเงินทุนจำนวน 7,000,000 บาท เท่านั้น คู่สัญญาไม่มีเจตนาให้ผู้กู้ยืมเลยไปถึงเป็นประกันการซื้อขายหลักทรัพย์ แบบแมนเทแนนส์มาร์จิ้นด้วย เพราะคู่สัญญาทราบดีว่าไม่เข้าหลักเกณฑ์ให้ทำได้ นอกจากนี้ยังไม่มี ข้อความเขียนให้ชัดว่าเป็นการประกันหนี้เงินกู้ยืมซื้อหลักทรัพย์แบบแมนเทแนนส์มาร์จิ้น ทั้งที่มีโอกาสเขียนให้ชัดได้ ศาลฎีกาเห็นว่า ข้อต่อสู้จำเลยว่าการจดทะเบียน จำนองเป็นประกันหนี้ ซื้อขายหลักทรัพย์แบบแมนเทแนนส์มาร์จิ้นด้วยนั้น เป็นการบิดเบือนเจตนารมณ์อันแท้จริงของ คู่สัญญาแต่แรกให้ผิดไปจากความประสงค์เดิม โดยอาศัยข้อความต่อท้ายสัญญา จำนองที่มีมา ดังกล่าวข้างต้น เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่า การ จำนองเป็นประกันหนี้เงินกู้ซึ่งเป็นหนี้เงินทุนเพียงอย่างเดียว และหนี้เงินทุนระงับแล้ว จำนองซึ่งเป็นหนี้ปรกณยอมระงับตามไปด้วย จำเลยจะอ้างไม่ส่ง โฉนดเพราะมีหนี้ซื้อขายหลักทรัพย์ค้างชำระอยู่ด้วยหาได้ไม่ ที่ศาลล่างทั้งสองวินิจฉัยมานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาจำเลยฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

สิงห์พล ละอองมณี · อร่าม แยมสอาด · ชุตินันต์ โพธิเดช

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/11603/2553>